

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 21 oktober 2013.

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 45.075/II/PF
[...]

[...]

Mijnheer de Gedelegeerd Bestuurder,

Ter zitting van 4 oktober 2013 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht die werd ingediend door een Franstalig gebruiker omwille van het feit dat op 26 maar jl., in een trein met bestemming Geraardsbergen,

- de treinbegeleidster bij aankomst in Edingen het volgende aankondigde: "de volgende halte Edingen / de volgende halte Enghien";
- bij stilstand van de trein op de borden in de wagon "Edingen" te lezen stond.

Op de vraag om inlichtingen van de VCT antwoordt u het volgende:

- de informatie waarover u beschikt is onvoldoende om te bepalen of de aangekaarte situatie met de werkelijkheid overeenstemt. Om de persoon te identificeren die deze aankondiging ten laste gelegd wordt, dienen wij het exacte uur van aankomst van de trein in het station alsook het treinnummer te kennen;
- de automatische digitale aankondigers in de wagons zijn computergestuurd. Intern wordt voorgeschreven dat voor de gemeente Edingen de aankondiging van de gemeente bij aankomst in het station in beide talen gebeurt, waarbij voorrang verleend wordt aan de taal van het gebied, in casu het Frans. Dit geldt tevens voor de mondelinge aankondiging;
- het automatisch aankondigingssysteem houdt a priori rekening met de wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurszaken, en de verplichtingen m.b.t. het gebruik van de talen maken deel uit van de opleiding van het personeel.

De in de klacht bedoelde lijn (Brussel-Geraardsbergen) is een gewestelijke dienst bedoeld in artikel 35, §1, b, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), waarvan de werkkring zowel het tweetalig gewest Brussel-Hoofdstad als het Nederlandse en Franse taalgebied bestrijkt.

Een dergelijke dienst valt onder hetzelfde stelsel als de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad die, conform artikel 18 van de SWT, de berichten en mededelingen aan het publiek in het Nederlands en het Frans stellen.

In haar advies 36.020 van 9 maart 2006 aangaande treinen die meerdere taalgebieden doorkruisen, sprak de VCT zich als volgt uit:

"Wat de toepassing van de tweetaligheid betreft, waarbij de VCT steunt op de beschouwingen van het advies 1980 dat werd uitgebracht op 28 september 1967 betreffende de berichten en mededelingen die door de centrale en daarmee gelijkgestelde diensten rechtstreeks aan het publiek worden gericht, en het advies 1968 van 5 oktober 1967 betreffende de berichten en mededelingen die door de gewestelijke diensten rechtstreeks aan het publiek worden gericht, heeft de VCT steeds gesteld dat de tweetaligheid t.a.v. de wetgeving enkel verantwoord is voor de mededelingen die aan het publiek van de gemeenten van Brussel-Hoofdstad, de randgemeenten en de taalgrensgemeenten worden gericht (cfr. advies 28.263/B van 28 februari 1997 en 36.127 van 24 februari 2005); voor de mededelingen die aan het publiek van de homogene gemeenten worden gericht, is eentaligheid echter de regel."

M.b.t. de treinen die meerdere taalgebieden aandoen, komt dat erop neer dat de mondelinge aankondigingen en de – uiteraard verwijderbare – schermmededelingen, in het Nederlands en het Frans geformuleerd zullen worden wanneer de trein door het tweetalige Brussels Hoofdstedelijke Gewest rijdt, in het Nederlands of het Frans wanneer de trein zich in het Nederlandse of Franse taalgebied bevindt, en zelfs in het Frans en het Duits wanneer de trein het Duitse taalgebied doorkruist (art. 11, §2, SWT) (cf. advies 37.184 van 22 juni 2006, 38.247 van 8 maart 2007, 39.110 van 13 december 2007 en 39.105 van 10 oktober 2008).

Hier dient aan toegevoegd te worden dat aan de haltes in de randgemeenten en taalgrensgemeenten deze aankondigingen eveneens in het Nederlands en het Frans gesteld zullen worden, waarbij voorrang verleend wordt aan de taal van het gebied.

In onderhavig geval komt de trein toe in het station van Edingen, een taalgrensgemeente bedoeld in artikel 8, 9°, van de SWT.

De aankondigingen dienen dan ook in het Nederlands en het Frans gesteld te zijn, waarbij echter voorrang aan het Frans verleend wordt, met name:

- voor de mondelinge aankondiging: "*prochain arrêt Enghien*" / "volgende halte Edingen";
- voor de schriftelijke aankondiging: "*Enghien*" / "Edingen".

Uit het antwoord blijkt dat de door de klager meegedeelde informatie onvoldoende is om de authenticiteit van de feiten vast te stellen.

De VCT, min één onthouding van een lid van de Nederlandse afdeling, is dan ook van oordeel dat de klacht ontvankelijk en gegrond is in de mate dat de aangeklaagde aankondigingen afweken van bovenvermeld model.

Een afschrift van dit advies wordt aan de klager gestuurd.

Met bijzondere hoogachting,

De wnd. Voorzitter,

[...]